

Sygn. akt IC 1410/12

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 grudnia 2012 roku

Sąd Rejonowy w Głogowie I Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Dorota Onufrowicz-Miara

Protokolant: sekr. sąd. Paulina Kuśnierz

po rozpoznaniu w dniu 12 grudnia 2012 roku w Głogowie sprawy

z powództwa

Regionalnego Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa im. prof. dr hab. T. D. we W. Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej we W.

przeciwko

Zespołowi (...) w G.

o zapłatę

I. zasądza od strony pozwanej Zespołu (...) w G. na rzecz strony powodowej Regionalnego Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa im. prof. dr hab. T. D. we W. Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej we W. kwotę 39.232,00 złotych (trzydzieści dziewięć tysięcy dwieście trzydzieści dwa 00/100 zł), w tym kwotę 32.340,00 złotych należności głównej, oraz kwotę 6.892,00 złotych tytułem skapitalizowanych odsetek ustawowych liczonych od dnia 23 kwietnia 2011 roku do dnia 12 grudnia 2012 roku, z tym że należność tą rozkłada na trzy raty:

1. pierwsza rata w kwocie 13.077,00 złotych płatna do 20–tego dnia pierwszego miesiąca przypadającego po miesiącu w którym uprawomocnił się wyrok w niniejszej sprawie,
2. druga rata w kwocie 13.077,00 złotych płatna do 20–tego dnia drugiego miesiąca przypadającego po miesiącu w którym uprawomocnił się wyrok w niniejszej sprawie,
3. trzecia rata w kwocie 13.078,00 złotych płatna do 20–tego dnia trzeciego miesiąca przypadającego po miesiącu w którym uprawomocnił się wyrok w niniejszej sprawie,

z odsetkami ustawowymi w razie opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat w wyznaczonym terminie,

II. zasądza od strony pozwanej Zespołu (...) w G. na rzecz strony powodowej Regionalnego Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa im. prof. dr hab. T. D. we W. Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej we W. kwotę 1.834,00 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu, nie obciążając strony pozwanej tymi kosztami w pozostałej części.

Sygn. akt IC 1410/12

UZASADNIENIE

Strona powodowa Regionalne Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa im. prof. dr hab. T. D. we W. (dalej określana jako (...) we W.) w pozwie skierowanym przeciwko Zespołowi (...) w G. (dalej określanym jako ZOZ w G.) domagała

się zasądzenia na jej rzecz kwoty 32.340 złotych, z ustawowymi odsetkami po ostatecznym sprecyzowaniu żądania od dnia 23 kwietnia 2011 roku do dnia zapłaty (k - 15).

W uzasadnieniu pozwu strona powodowa wskazała, że posiada wobec strony pozwanej wymagalne wierzytelności stanowiące kwotę dochodzoną pozwem jak również, że w dniu 31 stycznia 2012 roku udzieliła pełnomocnictwa (...) Finanse Spółce z o.o. w L. celem ich wyegzekwowania. Strona powodowa podała, że strona pozwana była wielokrotnie wzywana do dobrowolnej zapłaty swojego długu, jednakże dotąd nie uregulowała wskazanych należności.

Nakazem zapłaty z dnia 19 kwietnia 2012 roku, wydanym w postępowaniu upominawczym, Referendarz Sądowy Sądu Rejonowego w G. nakazał uiszczyć stronie pozwanej na rzecz strony powodowej kwotę dochodzoną pozwem wraz z odsetkami i kosztami procesu (k - 17).

W sprzeciwie od powyższego nakazu zapłaty strona pozwana ZOZ w G. wniósł o oddalenie powództwa, ewentualnie zaś o rozłożenie należności na 8 miesięcznych rat, płatnych do dnia 20 - go każdego miesiąca. W uzasadnieniu swego stanowiska strona pozwana wskazała, że strona powodowa dokonała cesji wierzytelności na rzecz (...) Finanse Spółki z o.o. z siedzibą w L. i choć strona powodowa nie nazwała tej czynności cesją, to z wezwania do zapłaty wynika, że należność ma zostać uiszczona na rzecz tego właśnie podmiotu. Strona pozwana podniosła, że udzielenie pełnomocnictwa do dochodzenia należności stanowi faktycznie przelew wierzytelności w rozumieniu art. 509 k.c., gdyż nastąpiła zmiana wierzyciela. Strona pozwana powołała się na art. 54 ust. 5 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 roku o działalności leczniczej wskazując, że strona powodowa nie uzyskała zgody podmiotu tworzącego czyli Rady Powiatu (...) na dokonanie takiej czynności, co zgodnie z art. 6 powołanego artykułu powoduje, że czynność prawna jest nieważna. Odnośnie żądania rozłożenia świadczenia na raty strona pozwana wskazała, że nie jest w stanie uregulować zobowiązania jednorazowo, z uwagi na bardzo trudną sytuację ekonomiczną, w związku z niepodwyższaniem stawek za świadczenia medyczne od 3 lat przez Narodowy Fundusz Zdrowia. Strona pozwana wskazała, że jako samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej zobowiązana jest do udzielania świadczeń zdrowotnych w sytuacji zagrożenia życia lub zdrowia, co powoduje przekroczenie limitu środków finansowych przyznanych w umowie z NFZ na dany rok, zaś " nadwykonania " za 2010 roku wynoszą 4,2 miliony złotych. Strona pozwana wskazała, że wszczęła procedurę dochodzenia tych pieniędzy od NFZ i w chwili ich odzyskania sytuacja finansowa ulegnie znacznej poprawie, co pozwoli na wywiązanie się ze zobowiązań wobec kontrahentów, w tym również wobec strony powodowej. Odnośnie zawartego w pozwie żądania kosztów procesu strona pozwana wskazała, że pełnomocnik strony powodowej dzieli roszczenie celowo na części by uzyskać wyższe koszty zastępstwa procesowego, kieruje do sądu pozwy za poszczególne faktury i z tego tytułu uzyskał już 14 nakazów zapłaty. Strona pozwana zarzuciła, że takie postępowanie jest sprzeczne z zasadą słuszności wyrażoną w art. 102 k.p.c. i skutkuje uszczupleniem środków finansowych które mogłyby zostać przeznaczone przykładowo na zakup leków dla pacjentów, pogłębia również trudną sytuację finansową strony pozwanej (k - 21-23).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

(...) we W. w marcu 2011 roku wykonało na rzecz ZOZ w G. usługi w postaci filtrowania, preparatyki i napromieniowania, jak również dostarczyło koncentrat krwinek czerwonych, (...) i osocze. Należność za powyższą usługę wynosiła 32.340 złotych brutto i miała zostać uiszczona w terminie do dnia 22 kwietnia 2011 roku.

Dowód: - kopia faktury VAT nr (...) - k - 4,

- kopia dokumentacji medycznej - k - 5.

Łączna wysokość wierzytelności (...) we W. wobec ZOZ w G. z tytułu świadczonych na rzecz tego podmiotu usług w okresie od października 2010 do czerwca 2011 wynosi 481.032,51 złotych. Na powyższą sumę składają się należności z 45 faktur wystawionych wobec tego podmiotu, dochodzonych w odrębnych postępowaniach (okoliczność znana sądowi z urzędu).

Dowód: - wykaz wierzytelności - k - 6 verte-7,

W dniu 31 stycznia 2012 roku (...) we W. udzieliło pełnomocnictwa (...) Finanse Spółce z o.o. w L. do podejmowania wszelkich czynności prawnych oraz inkasa należności zmierzających do egzekucji roszczeń (...) we W. od ZOZ w G. w łącznej kwocie 481.032,51 złotych. Działając na podstawie tego pełnomocnictwa, w dniu 6 lutego 2012 roku, (...) Finanse Spółka z o.o. w L. wezwała ZOZ w G. do zapłaty całości wskazanej wyżej kwoty zobowiązań, w terminie dwóch dni od doręczenia pisma.

Dowód: - kopia pełnomocnictwa - k - 6,

- kopia wezwania do zapłaty - k - 5.

Działalność ZOZ w G. na dzień 31 marca 2012 roku wykazywała stratę w wysokości 423.753,52 złotych. Ogółem zobowiązania strony pozwanej wobec kontrahentów wynosiły na dzień 31 marca 2012 roku 55.251.673,46 złotych, w tym zobowiązania krótkoterminowe 22.830.651,19 złotych, a zadłużenia przeterminowane 7.364.378 złotych.

Dowód: - kopia bilansu na dzień 31.03.2012 - k - 28-29,

- kopia rachunku zysków i strat na dzień 31.03.2012 - k - 30,

- kopia informacji o sytuacji finansowej ZOZ w G. na dzień

31.03.2012 - k - 31-34.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługuje na uwzględnienie.

Stan faktyczny sprawy ustalony został na podstawie załączonych do akt dokumentów.

Nieuzasadniony był zarzut strony pozwanej co do dokonania przez stronę powodową cesji na rzecz (...) Finanse Spółki z o.o. z siedzibą w L.. Okoliczność ta nie została w sprawie wykazana, w szczególności zaś nie została przedłożona umowa przelewu wierzytelności, ani zawiadomienie strony pozwanej o dokonaniu takiego przelewu. Natomiast z okoliczności sprawy wynika, że wymieniona wyżej Spółka nie była nowym wierzycielem lecz reprezentantem strony powodowej w kontaktach z jej dłużnikami, na podstawie udzielonego temu podmiotowi pełnomocnictwa.

Ponieważ wysokość należności i termin jej zapłaty, jak i fakt braku jej uiszczenia przez stronę pozwaną był bezsporny między stronami, zasądzono należność dochodzoną pozwem zgodnie z jego treścią. Sąd częściowo uwzględnił wniosek strony pozwanej co do rozłożenia świadczenia na raty uznając, że zgodnie z art. 320 k.p.c. w niniejszej sprawie występują szczególne okoliczności uzasadniające takie rozstrzygnięcie. Sytuacja finansowa strony pozwanej, jak wynika z okoliczności przedstawionych w stanie faktycznym sprawy jest niekorzystna, ZOZ w G. posiada bardzo wiele zadłużeń, co znacznie utrudnia systematyczną spłatę całości zobowiązań. Przy czym Sąd wziął pod uwagę również okoliczność, że problemy finansowe strony pozwanej wiążą się w znacznej części z faktem uzyskiwania niewystarczających środków na świadczenie usług od NFZ. Stąd rozłożenie zasądzonego świadczenia na raty pozwoli stronie pozwanej na uiszczenie należności z uzyskiwanych na bieżąco przychodów, zwiększając prawdopodobieństwo zapłaty długu bez konieczności wdrażania postępowania egzekucyjnego. Przy czym należność rozłożona została na trzy raty, w związku z czym łączny okres spłaty należności będzie wynosił trzy miesiące od daty uprawomocnienia się orzeczenia w sprawie. Czas ten jest więc na tyle krótki, że nie wpływa niekorzystnie na uprawnienie wierzyciela do uzyskania całości należności w rozsądnym terminie. Daje zaś szansę na wywiązanie się przez stronę pozwaną ze zobowiązania bez dalszych czynności egzekucyjnych. Rozłożenie należności na raty powodowało konieczność skapitalizowania należnych stronie powodowej odsetek, od daty wymagalności świadczenia do dnia wyrokowania, w związku z czym całość należności zasądzona na rzecz strony powodowej stanowiła kwotę 39.232 złotych.

Mając powyższe na uwadze Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.

Odnośnie kosztów procesu wskazać należy, że strona powodowa wygrała powództwo w całości. Strona pozwana powinna więc uiścić na rzecz strony powodowej co do zasady łączną kwotę 4.034 złotych, w tym kwotę 1.617 złotych opłaty od pozwu, kwotę 2.400 złotych kosztów zastępstwa procesowego oraz kwotę 17 złotych tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa. Jednakże Sąd uznał, że w niniejszej sprawie zachodzi szczególnie uzasadniony przypadek uzasadniający zasądzenie od strony pozwanej na rzecz strony powodowej jedynie 200 złotych tytułem zwrotu należnych kosztów zastępstwa procesowego. Zastosowanie przez sąd jednej z zasad orzekania o kosztach procesu, przewidzianych w przepisach od art. 98 do art. 107 k.p.c., uzależnione jest od wyniku sprawy oraz jej okoliczności faktycznych. Przyjęcie za podstawę orzeczenia zasady odpowiedzialności za wynik sporu i obciążenie strony przegrywającej całością, czy nawet częścią kosztów procesu, może w konkretnej sprawie, kolidować z poczuciem sprawiedliwości oraz słuszności. W celu zapobieżenia ewentualności wydania orzeczenia w takich warunkach wprowadzona została możliwość oparcia go na regule objętej art. 102 k.p.c. Zgodnie z nią, można częściowo bądź całkowicie nie obciążyć strony przegrywającej sprawę obowiązkiem zwrotu kosztów procesu wygrywającemu przeciwnikowi, jeśli zaistniały szczególnie uzasadnione wypadki. Wskazać przy tym należy, że sposób skorzystania z art. 102 k.p.c. jest suwerennym uprawnieniem sądu orzekającego, ze względu na konieczność zapewnienia poczucia sprawiedliwości oraz realizacji zasady słuszności. Dlatego od oceny tego sądu należy przesądzenie, że taki szczególnie uzasadniony wypadek nastąpił w rozpoznawanej sprawie oraz usprawiedliwia odstępnie od obowiązku ponoszenia kosztów procesu. Zakwalifikowanie przypadku jako " szczególnie uzasadnionego" wymaga rozważenia całokształtu okoliczności faktycznych sprawy. Ingerencja w to uprawnienie, w ramach rozpoznawania środka zaskarżenia od rozstrzygnięcia o kosztach procesu, następuje jedynie w sytuacji stwierdzenia, że dokonana ocena jest dowolna, oczywiście pozbawiona uzasadnionych podstaw. Podkreślić przy tym należy, że do szczególnie uzasadnionych wypadków zaliczyć można przede wszystkim okoliczności konkretnej sprawy, łączące się z charakterem żądania poddanego pod osąd (por. post. SN z dnia 15.06.2011r., sygn.. akt V CZ 23/11, opubl. LEX 864028 i jego uzasadnienie). W pierwszej kolejności wskazać należy, że sprawa dotyczy zapłaty za wykonane usługi. Natomiast brak ich terminowego uiszczenia nie wynika z umyślnego unikania zapłaty lecz wysoce niekorzystnej sytuacji finansowej strony pozwanej. Przy czym, z uwagi na specyfikę swojej działalności strona pozwana nie może zaprzestać korzystać z tego rodzaju usług jakie na jej rzecz świadczy strona powodowa. Również ta specyfika działalności strony pozwanej wymusza wykorzystywanie przez nią środków finansowych w pierwszej kolejności na realizację zadań do których została ona powołana, a więc ochrony życia i zdrowia ludzkiego. Podkreślić również należy, że zastosowanie art. 102 k.p.c. wynikać może zarówno z samego przebiegu postępowania, jak również z okoliczności o charakterze zewnętrznym, związanych w szczególności z sytuacją finansową strony przegrywającej. Przy czym pomimo braku automatyzmu w stosowaniu art. 102 k.p.c., niekorzystna sytuacja finansowa strony może stanowić przesłankę uwzględnianą przy badaniu podstaw do szczególnego potraktowania strony przegrywającej przez zastosowanie tego przepisu. Dokonując tej oceny sąd orzekający winien kierować się własnym poczuciem sprawiedliwości, a podważenie oceny tego sądu wymaga wykazania że jest ona wadliwa (por. postanowienie SN z dnia 4 marca 2011 roku sygn. akt I CZ 13/11 opubl. LEX nr 848131 oraz postanowienie SN z dnia 10 marca 2011 roku sygn. akt V CZ 107/10 opubl. LEX 786400, postanowienie SN z dnia 22 lutego 2011 roku sygn. akt II PZ 1/11 opubl. LEX 852550). Jak wskazano wyżej sytuacja finansowa strony pozwanej jest wysoce niekorzystna co w zasadniczej części wynika z tego, że w zasadniczej części dochody na prowadzenie działalności pochodzą z NFZ i są przekazywane w takiej wysokości która nie pozwala na pełne finansowanie potrzeb strony pozwanej, nawet w zakresie niezbędnym do ratowania życia i zdrowia ludzkiego. Okoliczności te stanowią również dodatkowy argument do zastosowania w niniejszej sprawie art. 102 k.p.c. Przy czym zgodnie z art. 109 § 2 k.p.c. przy ustalaniu wysokości kosztów poniesionych przez stronę reprezentowaną przez pełnomocnika będącego adwokatem, radcą prawnym lub rzecznikiem patentowym, sąd bierze pod uwagę niezbędny nakład pracy pełnomocnika oraz czynności podjęte przez niego w sprawie, a także charakter sprawy i wkład pełnomocnika w przyczynienie się do jej wyjaśnienia i rozstrzygnięcia. Należy przy tym zwrócić uwagę na wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 maja 1999 roku (sygn.. akt I PKN 59/99, opubl. OSNP 2000/15/580) w którym wskazano, że możliwe jest zastosowanie art. 102 k.p.c. również wówczas gdy wynagrodzenie pełnomocnika odpowiada co prawda stawce przewidzianej w przepisach prawa, jednakże nie odpowiada stopniowi zawłości sprawy i nakładowi pracy pełnomocnika. Pomimo, że orzeczenie to zostało wydane na podstawie dawnego stanu prawnego odnośnie kosztów wynagrodzenia radców prawnych, jednakże nie straciło na swej aktualności, gdyż kwestie których dotyczy są

uregulowane analogicznie w obecnym stanie prawnym. Sprawa niniejsza nie jest skomplikowana - dotyczy zaległości z tytułu wykonanych usług, których zasadność i wysokość zasadniczo nie była przez stronę pozwaną kwestionowana. W niniejszej sprawie praca pełnomocnika strony powodowej sprowadzała się do sporządzenia pozwu, który we wszystkich prowadzonych wobec ZOZ w G. sprawach oparty jest o ten sam schemat, z takim samym uzasadnieniem. Stąd zdaniem Sądu również nakład pracy pełnomocnika strony powodowej nie uzasadnia przyznania mu kosztów procesu w wysokości 2.400 złotych. Zasadniczym zaś argumentem przemawiającym za przyznaniem pełnomocnikowi strony powodowej wynagrodzenia wyłącznie w wysokości 200 złotych jest sposób w jaki dochodzi on wierzytelności posiadanych przez stronę powodową wobec strony pozwanej. Jedynym bowiem uzasadnieniem dzielenia tych wierzytelności na pozwy obejmujące należności za pojedyncze faktury jest chęć uzyskania jak największych kosztów wynagrodzenia, przekraczających kwotę 7.200 złotych, jaką pełnomocnik uzyskałby gdyby złożył jeden pozew obejmujący cały dług. Zdaniem Sądu pełnomocnik strony powodowej nie powinien odnieść dodatkowych korzyści z tytułu dochodzenia kwot z poszczególnych faktur w odrębnych procesach, zaś suma wynagrodzeń jakie uzyskuje w takim wypadku nie powinna przekroczyć kwoty 7.200 złotych jaką by uzyskał gdyby jednym pozvem domagał się całości roszczenia. Mając na względzie powyższe okoliczności Sąd uznał za uzasadnione zastosowanie w niniejszej sprawie art. 102 k.p.c. i przyznanie pełnomocnikowi strony powodowej tytułem wynagrodzenia wyłącznie kwoty 200 złotych.